

РЕШЕНИЕ

№ 550

гр. Б., 17.10.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – Б., ЧЕТВЪРТИ ВЪЗЗИВЕН ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и девети септември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Н. Грънчаров

Членове: Владимир Ковачев
Атанас Иванов

при участието на секретаря Герасим Ангушев
като разгледа докладваното от Н. Грънчаров Въззивно гражданско дело № 20221200500582 по описа за 2022 година

и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е въззивно - по чл. 258 и следващите от ГПК.

Образувано е въз основа на постъпила въззивна жалба от „Н...“ Е., ЕИК *, със седалище и адрес на управление: гр. Б., ул. „А. Ч.“ № *, ет. *, ап. *, представлявано от Н. Г. К., чрез пълномощника му адв. Н. Г., срещу Решение № 906306/10.03.2022г., постановено по гр.д. № 2682/2020г. по описа на РС Б., с която се иска отмяна на обжалваното решение на първоинстанционния съд и постановяване от въззивния съд на ново решение, с което да бъде уважен предявения иск от „Н...“ Е., срещу „З...“ А., за сумата от 14 975.40лв., представляваща застрахователно обезщетение по застраховка „Каско на МПС“ № 0500100363555, за лек автомобил м. „Р.“, модел „Т.“, с рег. № ***, за настъпило на 15.08.2020г. в гр. Б., застрахователно събитие, при което лекия автомобил е бил наводнен, като се присъди и претендираната законна лихва върху главницата.

С въззивната жалба е релевирано оплакване за неправилност и незаконосъобразност на обжалваното съдебно решение, както и за необоснованост от събраните доказателства и неправилното приложение на материалния закон. Изведени са с жалбата оплаквания срещу изводите на първоинстанционния съд, въз основа на които съдът е отхвърлил предявения иск по чл. 498, във вр. с чл. 480 от КЗ, тъй като е приел за основателно възражението на ответника- че вредите са произлезли от непокрит застрахователен риск по договора за застраховка „Каско на МПС“, сключен със застрахователя ответник- „З...“ А.. Оспорва се

като необоснован и неправилен извода на първоинстанционния съд, за това че водача на застрахования автомобил е проявил груба небрежност при управлението на МПС, като поведението му е било в нарушение на правилата на ЗДвП.

Поддържа се с жалбата, че необоснован от събраните доказателства е извода на съда, изложен в мотивите към обжалвания съдебен акт- че вредите биха били предотвратими, в случай че водачът своевременно е изключил двигателя. Навадени са доводи от жалбоподателят чрез неговия пълномощник, че водачът на автомобила не е можел да изключи двигателя, в момент когато нивото на водата на пътното платно в резултат на интензивния валеж се е била значително покачила, тъй като това би могло да бъде предпоставка за настъпване на ПТП, а освен това процесния автомобил е с автоматична скоростна кутия и технически е невъзможно да се изключи двигателя по време на движение на МПС. Отделно излагат се съображения, че двигателят на процесния автомобил се е изключил автоматично, в следствие на проникването на водата, с която е бил залят от минаващите покрай него автомобили. Поддържа се с въззивната жалба, че щетите за автомобила, въз основа на което се претендира присъждане на обезщетение от застрахователя, са настъпили в резултат на заливане на автомобила с дъждовна вода, достигнала до високи нива в резултат на силен валеж, т.е. от наводняването на пътното платно, причинено от природно явление, като не се установява от събраните по делото доказателства неправомерно или виновно поведение на водача на автомобила, което да е съпричинило настъпването на щетите за автомобила.

С въззивната жалба се поддържа становището за неоснователност на възражението на ответника за изключването на настъпилите щети от покрития застрахователен риск съгласно ОУ за застраховане на сухопътните превозни средства. Ответникът не сочи конкретни нарушения на правилата за техническа експлоатация на автомобила, както и на правилата за движение по пътищата, които да не са били нарушени или несъобразени от водача на процесното МПС, нито несъобразяване на същия с конкретни пътни или други условия, поради което не са налице основанията проникването или засмукването на вода, кал и други в двигателя и/или купето на застрахованото МПС, да бъдат изключени от покрития застрахователен риск и застрахователят да бъде освободен от отговорността за заплащане на обезщетение за настъпилите щети по автомобила. Поради изложеното поддържа се с въззивната жалба, че не е налице хипотезата на изключен риск, поради което предявения иск срещу застрахователя на увреденото МПС е доказан и основателен.

С въззивната жалба са развити правни доводи, че въз основа на събраните доказателства по делото, не е проведено успешно доказване от страна на ответника, че от страна на водача на пострадалия автомобил е проявен умишъл или груба небрежност, поради което да бъде изключена отговорността на застрахователя за настъпилото застрахователно събитие. Няма данни по делото, че като е навлязъл във водата заляла пътното платно, водачът на л.а. м. „Р.“ е съзнавал или предвиждал настъпването на вредоносните последици и поради това самонадеяно да е мислел че ще ги предотврати. Развити са съображения, че грубата небрежност следва да се отграничи от обикновената небрежност или от несъзнаваната

непредпазливост, които не са основания за изключване на отговорността на застрахователя за покрития застрахователен риск от настъпилото застрахователно събитие./Решение № 348/11.10.2011г. на ВКС по гр.д. № 387/2010г. на IV г.о. на ГК/.

С жалбата се иска от въззивния съд, на основание чл. 271 от ГПК, да отмени обжалваното съдебно решение като неправилно и незаконосъобразно, като постановено при неправилно приложение на материалния закон и при съществени процесуални нарушения, като бъде постановено ново решение, с което предявения иск да бъде уважен от съда като основателен и доказан.

С въззивната жалба не са направени доказателствени искания.

В предвидения по чл. 263 ал.1 ГПК двуседмичен срок, по делото е постъпил писмен отговор от „З...“ А., чрез пълномощника юрисконсулт С. М., с който се оспорва въззивната жалба и се изразява становище че обжалваното решение на РС Б. е правилно, обосновано и постановено при спазване на материалния и процесуалния закон.

Поддържа се с писмения отговор на въззивната жалба извода на първоинстанционния съд, че настъпилото застрахователно събитие не е покрито от застрахователния риск, предвиден с ОУ към договора за застраховка. От доказателствата по делото безспорно е установено, че е налице проникване на вода в двигателя на автомобила, както и в електрическата му система, което е довело до настъпване на щети. В чл. 6 ал.1 т. 13 от Общите условия по застрахователния договор, изрично е предвидено, че от застрахователното покритие са изключени всякакви вреди, причинени от просмукване или проникване на вода, кал или други вещества в двигателя или в купето на автомобила, поради което следва да се приеме че е налице изключителен застрахователен риск, поради което ответникът „З...“ А. следва да бъде освободен от задължението за изплащане на застрахователно обезщетение.

С отговора на въззивната жалба се поддържа становище от въззиваемата страна за установена в хода на производството пред първата съдебна инстанция проявена груба небрежност от страна на водача на увреденото МПС. Поддържа се с писмения отговор че видно от представената по делото декларация, произшествието с лекия автомобил м. „Р.“ е настъпило на 18.08.2020г. около 16.00 часа, като видно от представеното Удостоверение по делото от националния институт по метеорология и хидрология, , както и от приетите по делото новини от ел. сайтове, наводнението е предизвикано от изливания се пороен дъжд, започнал в ранния следобед и продължил повече от час. Възразява се срещу доводите наведени с въззивната жалба- че събитието е внезапно настъпило и е било непредвидимо за водача. Поради това изразява се становище от въззиваемата страна, че навлизането на водача в силно наводнен участък от ул. „Д. С.“ в гр. Б. около 16.00часа, съставлява проява на груба небрежност и неполагане на дължимата грижа от водача за застрахованото имущество, което пряко е довело до настъпването на увреждането за автомобила. С писмения отговор на въззивната жалба са навадени доводи, че неправилно е кредитирано заключението на вещото лице, дадено в приетата СТЕ от първоинстанционния съд, че вредите за МПС нямало да настъпят, ако двигателят не е бил приведен от водача в работен режим. Поддържа се от въззиваемата страна, че нахлуването на вода в резервоара на

автомобила е щяло да настъпи независимо от това обстоятелство.

Алтернативно и в случай че съдът приеме че предявените искове срещу „З...“ А. са основателни, иска се съдът да извърши прихващане от размера на обезщетението на сумата от 1034.62лв., за трета и четвърта вноски по застрахователната полица.

С оглед на изложеното иска се от съда с отговора на въззивната жалба, да потвърди обжалваното решение на РС Б. като правилно и законосъобразно, като се претендират и разностите пред въззивната съдебна инстанция.

С писмени становища пред настоящата въззивна съдебна инстанция, при устните състезания по делото, пълномощниците на страните по делото, поддържат доводите наведени с въззивната жалба и отговора към нея.

Съставът на ОС Б., като се запозна със събраните по делото доказателства и доводите на страните, приема следното:

Въззивната жалба е процесуално допустима, като подадена в срока за обжалване по чл. 259 ал.1 от ГПК, от легитимирана страна с правен интерес, срещу валиден съдебен акт, подлежащ на възивно обжалване и последващ инстанционен съдебен контрол. Същата е редовна и отговаря на изискванията на закона за форма и съдържание.

Писменият отговор е депозиран своевременно, от насрещната страна, чрез процесуалния представител на дружеството застраховател, като същият отговоря на изискванията на закона за дължимото съдържание.

Разгледана по същество, въззивната жалба е основателна.

Пред РС Б., по образуваното гр. дело № 2682/2020г. е предявен иск с правно основание чл. 405 от Кодекса за застраховането и чл. 86 от ЗЗД.

Поддържа се с ИМ, че ищецът Н...“ Е. е лизингополучател по договор за финансов лизинг с „Е...“ Е., за лизингов лек автомобил м. „Р.“, модел “Т.“, с рег. № ***, с което се обосновава активната процесуална легитимация за предявяване на пряк иск срещу застрахователя- „З...“ А., на осн. чл. 384 ал.2 от КЗ.

С исковата молба на Н...“ Е. срещу „З...“ А. се твърди още, че между страните е сключена валидна имуществена застраховка "Каско на МПС" със застрахователна полица № * от 01.06.2020г., с срок на валидност от 24.06.2020г. до 23.06.2021г. за лизинговия автомобил. Съгласно договора застраховката покривала всички застрахователни рискове.

Излагат се ИМ обстоятелства, че на 15.08.2020г., водачът на лек автомобил м. „Р.“, модел “Т.“, с рег. № ***- Н. Г. К., се движел по ул. „С. Д. С.“, в посока към хранителен магазин „Л.“, покрай хотел „Р.“, преди кръстовището на ул. „М.“ в гр. Б.. Пътното платно било покрито с вода, вследствие на придошли води от улица „М.“ и от бул. „С. С. К. и М.“.

Твърди се от ищцовата страна пред първоинстанционния съд, че вследствие на придошлите води и обилния дъжд, произшествието настъпило внезапно и било изцяло непредотвратимо. Вследствие на обилния дъжд, двигателят на автомобила изгаснал и водачът не успял да го запали. Поддържа се от ищцовата страна, че водачът е управлявал автомобила съгласно

техническите норми за експлоатация на автомобила и при спазване на правилата за движение, поради което настъпването на аварията е причинено от природно явление и не е свързано с поведението на водача.

Сочи се с ИМ, че водачът на МПС сигнализирал Районна служба „Пожарна безопасност и защита на населението“ - Б. за възникналото произшествие.

Автомобилът на ищеца бил транспортиран до доверен сервиз, чрез пътна помощ.

С ИМ се поддържа че причината за аварията на автомобила е бил проливния дъжд, изсипващ се повече от час на същата дата, който наводнил улиците на гр. Б.. Твърди се съгласно данните от Националния институт по метеорология и хидрология, за около един час на 15.08.2020г. в района на аварията са паднали повече от 22л./кв.м. дъжд, което далеч надхвърля допустимите норми. Улиците заприличали на реки, движението по тях било крайно затруднено, а на някои места се образували локви с дълбочина до 30-40см.

Застрахователното събитие било регистрирано по съответния ред в застрахователното дружество „З...“ А., което било сезирано със съобщение за което била образувана щета № 0500839039/18.08.2020г.. До Н...“ Е. е получено уведомление № РК-007-302/2/04.09.2020г. от „З...“ А., с което е било уведомено че съгласно чл. 6 ал.1 т. 13 от ОУ към застрахователния договор, от обхвата на застрахователното покритие са изключени всички вреди, произтичащи от проникване или засмукване на вода, кал или други вещества в двигателя и/или купето на застрахованото МПС, поради което било отказано изплащането на застрахователно обезщетение.

Ищецът лизингополучател- Н...“ Е., възложил извършването на ремонт на автомобила от оторизирания сервиз за ремонт на „Р.“- Е...“ О., тъй като автомобила бил в гаранция. Такъв бил извършен при използване на оригинални резервни части на производителя, като била издадена проформа фактура № 914176253 от 20.08.2020г., от която е видно че сумата за ремонта възлиза на 14 975.40лв.

С ИМ депозирана пред РС Б., излагат се правни доводи от ищцовата страна, че отказа да бъде изплатено обезщетение от застрахователя е неоснователен. Поддържа се, че при сключеният застрахователен договор „Каско на МПС“, отговорността на застрахователя се определя от закона- чл. 183 ал.1 от КЗ и от съдържанието на конкретния застрахователен договор, при наличие на предпоставките на чл. 186 ал.1 от КЗ, както и от ОУ на застрахователя към съответния вид застрахователен договор. Поддържа се че в този случай сключената застраховка покрива щетите по автомобила от природни бедствия - буря, ураган, удар от мълния, градушка, проливен дъжд, като освобождаването от застрахователна отговорност, е ограничено от разпоредбата на чл. 211 от КЗ.

При така изложените обстоятелства е формулирано искане да се осъди ответното дружество да заплати на ищеца сумата от 14 975.40лв., представляваща дължимо застрахователно обезщетение за претърпени имуществени вреди на описания лек автомобил въз основа на полицата по застраховка Каско на МПС", поради настъпило на 15.08.2020г. застрахователно събитие- застрахования лек автомобил е бил наводнен, като се претендира и законната лихва

от датата на датата на уведомяването на дружеството ответник- 04.09.2020г., до депозирането на исковата молба пред съда, както и законната лихва върху претендираната сума, считано от депозиране на иска пред съда до окончателното изплащане на дължимото. Претендират се и направените разноски пред първата съдебна инстанция.

Предявените искове- главен и акцесорен, са оспорени от ответника- „З...“ А., по основание и размер. Не се оспорва от ответната страна съществуването на застрахователно правоотношение между Н...“ Е. и „З...“ А., към момента на настъпването на увреждането на лек автомобил м. „Р.“, модел “Т.“, с рег. № ***.

Оспорването се свежда основно до това, че в случая не е настъпило застрахователно събитие, покрито по условията на сключения договор за застраховка, поради което не се дължи заплащане на застрахователно обезщетение. Оспорва се твърдението, че застрахования лек автомобил е аварирал вследствие на обилен проливен дъжд. Възражава се че водачът на автомобила съзнателно е навлязъл в наводнен участък от пътя и това е довело до навлизане на вода в двигателя на автомобила. В този смисъл оспорва се че събитието е настъпило внезапно и е било непредотвратимо- напротив поддържа се от ответната страна че водачът е знаел за атмосферните условия, тъй като същият следобед бурята е започнала ранния следобед, а аварията според твърденията на ищцовата страна е настъпила около 16.00 часа- няколко часа след започване на обилния валеж.

С писмения отговор по реда на чл. 131 от ГПК, депозиран пред РС Б., оспорва се от ответната страна причинно следствената връзка между увреждането на автомобила и описаното в исковата молба събитие.

Основното правоизключващо възражение на ответника, наведено с отговора на ИМ, е че е налице хипотезата на р. IV "Изключения от застрахователното събитие", чл. 6 ал.1 т. 13 от Общите условия. Поддържа се, че с цитираната норма от ОУ към застрахователния договор, изключени са от застрахователното покритие вредите, произтичащи от проникване и/или засмукване на вода, кал или други вещества в двигателя или купето на застрахованото МПС.

С писмения отговор е наведено възражение за проявена от водача на лек автомобил м. „Р.“, модел “Т.“, с рег. № ***, груба небрежност, изразяваща се в съзнателно навлизане с управлявания от него автомобил в наводнен участък от платното за движение, което е довело до затъване на автомобила и проникване на вода и кал в двигателя на автомобила, както и поради оставянето на автомобила в работен режим на двигателя, което е довело до засмукването на вода и навлизането и в работещия двигател на МПС- основание предвидено като условие за изключване на отговорността на застрахователя по смисъла на чл. 6 ал.1 т. 25 от ОУ към договора за застраховка.

Предявения пряк иск за заплащане на обезщетение е оспорен от ответника застраховател, при условие че се установи настъпването на тотална щета.

Наведено е с отговора на ИМ от ответника пред първата съдебна инстанция и възражение за прихващане на сумата от присъденото обезщетение, за неизплатените 3- та и 4-та вноски от застрахователния договор.

Възразява се още, че застрахователния договор е сключен в полза на трето лице- „У...“ А., а договора за лизинг с лизингодателя- „Е...“ Е., като се иска на осн. чл. 219 от ГПК, привличането на същите като трети лица помагачи по делото.

Страните сочат пред първата инстанция доказателства в подкрепа на твърденията си. Допусната е СТЕ, разпитани са свидетели.

С обжалваното Решение № 906306/10.03.2022г., постановено по гр.д. № 2682/2020г. по описа на РС Б., е отхвърлен като неоснователен предявения иск от Н...“ Е. срещу „З...“ А., за заплащане на сумата от 14 975.40лв., представляваща дължимото застрахователно обезщетение за претърпени имуществени вреди на лек автомобил м. „Р.“, модел “Т.“, с рег. № ***, по застрахователна полица № * от 01.06.2020г., по сключена застраховка „Каско на МПС“, за настъпило на 15.08.2020г. в гр. Б. застрахователно събитие, при което лекия автомобил е бил наводнен, ВЕДНО със законна лихва, считано от датата на уведомяването на застрахователната компания- 04.09.2020г., до датата на завеждане на делото- 21.12.2020г., както и за заплащане на законната лихва върху претендираната сума, считано от 21.12.2020г./датата на завеждане на исковата молба в съда/, до окончателното заплащане на дължимото.

Видно от мотивите на съда към обжалваното решение, първоинстанционният съд е приел за основателно възражението на ответника че претендираното обезщетение за настъпили вреди, от събитие по непокрит застрахователен риск, съобразно приетото в чл. 6 ал.1 т. 13 от Общите условия към сключения между страните договор за застраховка, тъй като се установява по безспорен и несъмнен начин, че двигателят на автомобила е блокирал, тъй като в него е навлязла вода. Първоинстанционният съд не е приел за основателно възражението за съпричиняване на вредата от страна на водача на лек автомобил м. „Р.“, модел “Т.“, с рег. № ***, поради груба небрежност по смисъла на чл. 6 ал.1 т. 23 от ОУ към договора за застраховка.

При съвкупната преценка на събраните по делото доказателства и самостоятелен анализ, въз основа на вътрешно убеждение по смисъла на чл. 12 от ГПК, въззивният състав на ОС Б., приема за установено от фактическа страна следното:

По безспорен начин се установяват изложените в исковата молба обстоятелства, свързани със сключения на 19.06.2019г. между „Е...“ Е., клон Б., в качеството на „Лизингодател“ и „Н...“ Е., ЕИК:*, в качеството на „Лизингополучател“- Договор за финансов лизинг № */0002, за процесния лек автомобил марка „Р.“, модел „Т.“, предоставен на дружеството въззивник при условията и сроковете на договора.

Не се оспорва по делото и наличието на сключен между лизингодателя- „Е...” Е. и въззиваемото дружество- „З...“ А., Застраховка „Каско на МПС” по застрахователната полица е № * от 01.06.2020г., за доброволна застраховка „Каско на МПС”.

Застрахователната полица е със срок на валидност от 00,00 часа на дата 24.06.2020г. до 24,00 часа на дата 23.06.2021г., съгласно който дружеството застраховател се е задължило да поема определен риск срещу заплащане на премия и при настъпване на застрахователно

събитие, за заплащане на застрахования или на трето лице застрахователно обезщетение или парична сума, при настъпване на застрахователните събития, покрити от риска по застрахователния договор.

Основният спорен момент между страните по делото е за обстоятелствата, при които се е стигнало до блокирането на двигателя на автомобила и са настъпили вреди за застрахования лек автомобил м. „Р.“, модел “Т.“, с рег. № ***.

Представени са по делото доказателства за буря и проливен дъжд в град Б., в посоченото от ищеца с исковата молба време- на 15.08.2020г. Прието е като писмено доказателство от първоинстанционния съд представено от Национален институт по метрология и хидрология писмо с изх. № ОД–03-564-1/ 01.07.2021г., въз основа на което следва да се приеме за установено по делото, че въз основа на експертна оценка на синоптичната обстановка и данни от метеорологичната станция и информация за регистрираните валежи на 15.08.2020г. в района на гр.Б., са регистрирани гръмотевични бури, придружени със силни пориви на вятъра и интензивни належи от дъжд в часовите интервали 13:20– 14:20 часа и 16:40– 22:30 часа, като последните са с прекъсвания. Измереният сумарен валеж по тези процеси е 52 мм/1 кв.м./, което надвишава с 37 %месечната климатична норма на валежи, която за района е 38 мм/1 кв.м/.

От приетото като писмено доказателство удостоверение № 7124р–1952/09.09.2020г., издадено от Районна служба „Пожарна безопасност и защита на населението“-Б. се удостоверява пред съда, че на 15.08.2020г. в РСПБЗН Б. е постъпил сигнал за възникнало произшествие /наводнение, вследствие на обилни проливни валежи/ в района на магазин „Л.“ Б. и бул. „Д. С.“, гр.Б., като произшествието е отработено /отводнявано/ от служители на РСПБЗН Б..

Пред първоинстанционния съд е разпитан като свидетел- Б. К.-ръководител група в РСПБЗН- Б., който сочи, че през месец август 2020г. вследствие на силни дъждове се е получило „затапване“ на улици и мазета в голямо количество вода и най-много работа имали в района на ж.п.гарата в Б.. Поради денивелацията на града свидетелят сочи в показанията си, че в тази част на града по принцип се получава тапа при проливни дъждове, която достига височина почти до кръста на човек. Събира се голямо количество вода, която се спуска от двата булеварда и шахтите не успяват да поемат голямото количество вода. Свидателят си спомня, че в един от дните през месец август, целият булевард отсечката от светофарите на ж.п. гарата в посока първи корпус на ЮЗУ, след спирката- целият район е бил наводнен. Водата е била на височина поне метър. Свидателят твърди, че най- дълбока е била водата по бул.“Д.Солунски“, на пресечката с ул.“М.“. На място установили закъсал автомобил, а собственикът бил вътре. Колата не работела. Тъй като не бил в застрашено състояние не го извадили от колата, тъй като пожарната служба няма право да тегли автомобили. Водата била до вратата на колата и бил посъветван да извика Пътна помощ. Дошла и полиция и отцепили района. Свидателят е категоричен, че когато е стигнал до закъсалия автомобил, който се намирал в най- наводнената част от улицитата, двигателят на автомобила не работел. Водачът му отговорил че не може да запали двигателя на

автомобила, тъй като е наводнен и двигателят е блокирал. Свидетелят си спомня, че автомобила бил черно на цвят „Р.“, а водача му се казвал Н..

От събраните по делото свидетелски показания според настоящия състав на ОС Б. се установява, че повредата на процесния лек автомобил м. „Р.“, модел “Т.“, с рег. № ***, е настъпила при навлизане на същия по бул. "Д. С.", непосредствено до хотел „Р.“ и близо до пресечката за ул. „М.“. Събраните доказателства в своята съвкупност сочат на валеж на силен дъжд, като по настилката на булеварда имало много вода, която по преценка на свидетеля К. е била с дълбочина около 1 м. на мястото където е бил аварирал процесния автомобил, тъй като в тази част при силен валеж се стича вода от страничните улици и се получава „тапа“, която не може да бъде поета от отводнителните шахти на улицата. Не се установява от събраните пред първоинстанционния съд свидетелски показания, по същия булевард да е имало в движение и други автомобили, освен процесния, който бил спрял на място със загасен двигател и не можел да потегли.

Свидетелските показания на разпитания пред първоинстанционния съд водач на процесния автомобил- Н. Г. К., не следва да бъдат кредитирани и обсъждани от съда по делото, тъй като установява се че същият е управител на дружеството ищец и следователно-представителят на страна по делото, поради което недопустимо е същият да бъде разпитван в качеството му на свидетел.

Установява се по безспорен и несъмнен начин по делото, че тъй като авариралия автомобил- лек автомобил м. „Р.“, модел “Т.“, с рег. № ***, е предоставен за ползване въз основа на договор за лизинг и същият е бил в гаранционен срок, същият е бил превозен чрез Пътна помощ, до оторизиран сервиз за ремонт на автомобили марка „Р.“- „Е...“ О. в гр. Б..

Представено е по делото и прието като писмено доказателство от първоинстанционния съд- писмено становище от „Е...“ О. от 18.08.2020г., с която във връзка с щета № 0500839039, за автомобил Р. Т. с рег. № ***, след направен обстоен оглед на автомобила се установило наличие на голямо количество вода във кутията с електронните модули и бушоните, във въздушния филтър и цилиндрите на двигателя. Посочено е че за по-подробно информация за повредите и щетите е необходимо разглобяване на автомобила и стартиране на ремонтни дейности.

За установяване на обстоятелствата поради които е бил блокиран двигателя на лек автомобил м. „Р.“, модел “Т.“, с рег. № ***, пред РС Б. е била допусната и приета СТЕ, като въззивният състав на ОС Б. изцяло възприема изводите на експерта инж. Р. С., като достоверни и компетентни и кредитира същите изцяло.

От заключението на вещото лице инженер по приетата СТЕ се установява, че вследствие проникване на вода във въздушния филтър, са увредени двигателя на процесния лек автомобил Р. Т., както и електрическата система. Вещото лице сочи в писменото си заключение, че механизмът на настъпване на повредите в двигателя на лек автомобил м. „Р.“, модел “Т.“, с рег. № ***, са вследствие на проникване на вода в двигателя, който процес е известен като „воден чук“ или „хидроудар“. В резултат на проникване на вода в

двигателя през въздушния филтър, а също и проникване на вода в кутията с електронните модули и бушоните, са настъпили щети по процесното МПС, включително блокиране на двигателя. Според експертното заключение, Механизмът на настъпване на повредите са вследствие на проникване на вода в двигателя е известно още като „воден чук“ или „хидроудар“. В резултат на проникване на вода в двигателя през въздушния филтър, а също и проникване на вода в кутията с електронните модули и бушоните, са настъпили описаните в табл.2 щети по процесното МПС. Експерта е категоричен в заключението си, че механизма на настъпилите вреди за процесния лек автомобил, се намират в причинно следствена връзка с метеорологичните условия в деня на тяхното настъпване, както и с начина описан в обстоятелствената част на исковата молба. Уврежданията по лек автомобил марка „Р.“, модел „Т.“, с рег.№ ***, са получени вследствие на обилните дъждове на 15.08.2020г.

Поддържа се от експерта в приетото писмено заключение, че извършеният ремонт е бил наложителен, тъй като освен увредената електрическа и електронна инсталация, силно е бил увреден и двигателя на автомобила- счупени бутала и разрушен двигателен блок.

Установено е при ремонта на автомобила проникване на вода в двигателя на автомобила.

Експерта инж. Р. С. също така е категорична в своето заключение, че ако двигателят на автомобила е бил изключен към момента на заливането на автомобила на височината на въздушния филтър, не може да проникне вода в двигателя през този филтър, а би могла да проникне в кутията с електронните модули и бушоните. Вещото лице е категорично, че уврежданията по автомобила се дължат на проникване на вода в двигателя и проникване на вода в кутията с електронните модули и бушоните.

В съдебно заседание при разпита на експерта, инж. Р. С. поддържа изцяло даденото от нея писмено заключение, като подчертава, че влизането на вода в двигателя може да стане само при включен двигател и през въздушния филтър, който се намира над двигателя, поради което заключава, че двигателят е работил при получената висока вълна и поради това са се получили уврежданията и блокирането на двигателя.

В писменото си заключение, експерта по приетата СТЕ, при отговор на въпросите на страните сочи, че размерът на възстановяване на щетите възлиза на 14 978,80лв. за нови части, смазочни материали, консумативи и труд, подробно посочени в табл. № 2 от експертизата, както и 30,00лв. за превозване на авариралото МПС или общо 15 008,80лв.

Според експерта действителната стойност на л.а.Р. Т. към 15.08.2020г., възлиза общо на 33 113лв. Ремонтът на процесното МПС възлиза на 14 978,80лв., остатъчната стойност е 33 133,68лв., поради което експерта заключава по делото- че не е налице тотал щета, тъй като ремонтът не надвишава 70 % от остатъчната стойност на автомобила.

Въз основа на приетото заключение на експерта по СТЕ, в съвкупност със събраните по делото писмени и гласни доказателства, въззивният състав на ОС Б., намира за безспорно установено по делото, че уврежданията на лек автомобил м. „Р.“, модел „Т.“, с рег. № ***, установени при неговия ремонт, са причинени от засмукване на вода и блокиране на двигателя на автомобила, като същите са в причинно следствена връзка с метеорологичните

условия на мястото на аварията в деня на нейното настъпване- 15.08.2020г.

Установено е по категоричен начин от събраните писмени доказателства по делото, че на 18.08.2020г. Н. Г. К. е депозирал пред застрахователя- „З...“ А., искане за завеждане на претенция по застраховка „Каско на МПС“, „Гражданска отговорност на автомобилистите“ и „Застраховка на МПС срещу ПТП“, посетено на място от органите на полицията“, по което е заведена щета № 0500839039/18.08.2020г., при застрахователя ответник по делото, относима към полица № * от 24.06.2020г., за увреждане на лек автомобил м. „Р.“, модел „Т.“, с рег. № ***, собственост на „Е...“ Е.. Към искането е представена и Декларация на водача- Н. Г. К./от дата- 18.08.2020г./, с която същият е декларирал, че на 15.08.2020г., в 16:00 часа, по време на силен порой от дъжд и вятър се образувало голяма дълбока локва /гьол/ при която автомобилът, движещ с около 20 км/ч. бил залят от насрещно движещи се автомобили обилно с вода и изгаснал.

Установява се също така, че на 04.09.2020г. с Уведомление №РК-007-302/2/04.09.2020г., по щета № 0500839039/18.08.2020г., „З...“ А., е уведомило лизингодателя „Е...“, Е. и „Н... Е., че съгласно чл. 6 ал. 1 т. 13 от Общите условия към застрахователния договор, от обхвата на застрахователното покритие са изключени всички вреди, произлезли от проникване или засмукване на вода, кал или други вещества в двигателя и/или купето на застрахованото МПС, на което основание е отказал да изплати претендираното застрахователно обезщетение.

За да се произнесе в рамките на правораздателната си компетентност на въззивна съдебна инстанция, като съобрази становищата на страните, установената фактическа обстановка и съобразявайки клаузите на сключения между страните договор за застраховка "Каско на МПС" и общите условия към него, съставът на ОС Б. излага следните правни доводи:

Съгласно чл. 269 ГПК, въззивният съд се произнася служебно по валидността на оспорения съдебен акт, а по допустимостта му – в обжалваната част. По останалите въпроси той е ограничен от посоченото в жалбата. В тази връзка и след осъществената проверка съдът намира, че оспор.то решение е валидно и допустимо.

Обвързан от наведените с въззивната жалба оплаквания и правните доводи на въззивника-ищец пред първоинстанционния съд, както и от направените от въззиваемия ответник възражения срещу предявения иск за присъждане на застрахователно обезщетение, въззивният съд намира че предметът на правния спор по настоящото дело се свежда до това, дали настъпилото събитие "воден удар" съставлява покрит съобразно ОУ към договора за застраховка застрахователен риск или не, както и за размера на дължимото застрахователно обезщетение.

Съгласно чл. 405 ал.1 от КЗ, при настъпване на застрахователното събитие застрахователят е длъжен да плати застрахователно обезщетение в уговорения срок. Доказателствената тежест по прекия иск срещу застрахователя е за ищеца, който следва да докаже: 1. Наличие на застрахователно правоотношение между него и ответника към момента на настъпване на

застрахователното събитие; 2. Настъпването на застрахователно събитие, покрито от договора за застраховка; 3. Вида и характера на вредите и причинно-следствената връзка с настъпилото застрахователно събитие, както и размера на дължимото обезщетение. В тежест на ответника застраховател при наведено възражение за непокрит от сключения договор за застраховка застрахователен риск е установяването при пълно и главно доказване, че са налице основания по смисъла на чл. 408 ал.1 от КЗ, във връзка с конкретните основания, предвидени в ОУ към сключения застрахователен договор/в настоящия случай по чл. 6 ал.1 т. 13 и чл. 6 ал.1 т. 23 от Общите условия/, изключващи отговорността му за изплащане на претендираното застрахователно обезщетение.

Безспорно е между страните, а и от представената застрахователна полица се установява, че към датата на увреждане на застрахования автомобил- 15.08.2020г., страните по делото са обвързани от валиден договор за застраховка „Каско на МПС“, при Общите условия към него представени по делото. От раздел III на Общите условия на „З...“ А. за застраховка "Каско на МПС"- Клауза „С“- пожар и природни бедствия“ е видно, че при тази клауза се покриват и щети, причинени от природни бедствия – „проливен дъжд или наводнение“, които се изразяват в механично увреждане, измокряне, затлачване, събаряне, отнасяне или запълване на МПС с вода/наводняване/.

Ответникът е възразил, че вредите не са причинени от проливен дъжд или наводнение, а от изключен риск– от обстоятелството, че водачът на застрахования автомобил съзнателно навлязъл в наводнена част от пътния участък на бул. „С. Д. С.“ в гр. Б., в работен режим на двигателя, след което не изпълнил задължението си да изключи двигателя, което е причинило т. нар. "воден удар" на последния.

Възразява се още от ответната страна, че застрахователят ответник следва да бъде освободен от отговорност и от заплащането на застрахователно обезщетение, тъй като настъпилото събитие е извън обхвата на застрахователното покритие и съставлява „непокрит застрахователен риск“. Така съгласно чл. 6 ал.1 т. 13 от ОУ към застрахователния договор, изключени са от застрахователното покритие на застраховката „Каско на МПС“ вредите за МПС, причинени от- „проникване или засмукване на вода, кал или други вещества в двигателя и/или купето на застрахованото МПС“.

Въззивният състав на ОС Б. не възприема доводите на ответника, че липсва причинна връзка между проливния дъжд и наводненното настъпило по улиците на гр. Б., в района на движението на застрахования автомобил и настъпилата повреда по двигателя на автомобила на дружеството ищец. Безспорни са доказателствата по делото, че блокирането на двигателя е в резултат на обливането на автомобила с вода, до височината на въздушния филтър, а също и проникване на вода в кутията с електронните модули и бушоните, след което водата е проникнала в двигателя и са настъпили описаните в ИМ щети по процесното МПС. Според въззивния съдебен състав, безспорно е че проникването на вода в двигателя на автомобила се дължи на проливния дъжд и образувания от него воден слой върху пътната настилка на улиците на град Б. в тази му част.

Експертът по приетата СТЕ е категоричен в заключението си, че механизма на настъпилите

вреди за процесния лек автомобил, се намират в причинно следствена връзка с метеорологичните условия в деня на тяхното настъпване, както и с начина описан в обстоятелствената част на исковата молба. Водачът на лек автомобил м. „Р.“, модел “Т.“, с рег. № ***, се е движел по улицата на града, възприел е образуваната на пътното платно водна локва, като бавно е продължил, когато автомобила му е бил зaleyт от висока вълна и е изгаснал, без да може повече да потегли.

Въззивният състав на ОС Б. намира, че в случая застрахователният риск е *от природно бедствие – проливен дъжд и последвалото го наводнение на пътното платно, където е преминавал процесният автомобил, а всички условия, при които е осъществено навлизането на вода в двигателя на автомобила, създадени от действия или бездействия на застрахования или всички действия или бездействия на застрахования, следващи настъпването на застрахователното събитие, могат да бъдат само основания за отказ от изплащане на застрахователно обезщетение или за неговото намаляване*. Това е така, защото съгласно § 1, т. 3 от ДР на КЗ застрахователен риск, или покрит от застраховката риск, е „обективно съществуващата вероятност от настъпване на вредоносно събитие, възникването на която е несигурно, неизвестно и независимо от волята на застрахователя, застрахования или третото ползващо се лице.“

Ето защо въпроса за наличието на непокрит застрахователен риск, следва задължително да бъде изследван във връзка с общата разпоредба на чл. 408 ал.1 от КЗ, регламентираща хипотезите при които застрахователят може да откаже да се извърши плащане на застрахователно обезщетение: т. 1 при умишлено причиняване на застрахователното събитие от лице, което има право да получи застрахователното обезщетение; т. 2 при умишлено причиняване на застрахователното събитие от застрахователя с цел получаване на застрахователното обезщетение от друго лице; т. 3 при неизпълнение на задължение по застрахователния договор от страна на застрахования, което е значително с оглед интереса на застрахователя, било е предвидено в закон или в застрахователния договор и е довело до възникване на застрахователното събитие и т. 4 в други случаи, предвидени със закон. Разпоредбата се прилага за сключени договори за застраховка и настъпило застрахователно събитие за покрит риск. Въпросът дали неизпълнението на задължението е съществено с оглед интереса на кредитора, *се преценява от решаващия съд, а не от застрахователя* /виж в този смисъл решение Решение № 32 от 11.08.2014г. на ВКС по т.д. № 1262/2013г., II т.о., ТК/.

Както бе посочено в настоящото изложение по-горе, повреждане на застраховано МПС вследствие на проливен дъжд и/или наводнение е покрит риск по договора за застраховка между страните по делото, при ОУ към „Касто на МПС“.

За да възникне право за застрахователя да откаже изплащане на застрахователно обезщетение в хипотезата на неизпълнено задължение на застрахования, предвидено в застрахователния договор, *неизпълненото задължение от страна на застрахования следва да е от такова естество, че да се намира в причинна връзка с настъпването на застрахователното събитие, с обема на произлезлите от събитието вреди или с*

възможността те да бъдат избегнати. Това е валидно във връзка с приложението на чл. 408 ал. 1 т. 3 КЗ, като е приложимо за случаите, в които застрахователят обосновава правото си на отказ от изплащане на застрахователно обезщетение с поведение на застрахования, което поради потенциалната опасност да предизвика настъпване на застрахователното събитие, да способства за увеличаване на вредите от събитието или да пренатъпява доказването им е предвидено в Договора или Общите условия като основание за освобождаване от застрахователна отговорност, включително под формата на изключен риск. Аналогично на хипотезите, покриващи фактическия състав на чл. 408 ал. 1 т. 3 КЗ, в тези случаи правото на застрахователя да откаже изплащане на застрахователно обезщетение е обусловено от доказване на причинна връзка между поведението на застрахования и настъпването на застрахователното събитие, респ. обема на вредите и/или възможността за доказването им. (така безпротиворечивата съдебна практика на ВКС, създадена по реда на чл. 290 ГПК, приложима и към настоящия случай поради идентичността на разпоредбите на чл. чл. 408, ал. 1., т. 3 КЗ (нов) и чл. 211, т. 2 КЗ (отм.); – напр. Решение № 224/20.07.2015г. по т.д. № 4554/2013г. на ВКС, I т. о.; Решение № 207/13.01.2017г. по т.д. № 3394/2015г. на ВКС, II т. о.; Решение № 167/07.02.2017г. по т.д. № 1655/2015г. на ВКС, II т. о. и др.)

От събраните по делото писмени и гласни доказателства безспорно се установяват метеорологичните условия, при които е увреден застрахования автомобил- лек автомобил м. „Р.“, модел “Т.“, с рег. № ***. Установява се че в района на гр. Б. следобед на 15.08.2020г. е имало регистрирани гръмотевични бури, придружени със силни пориви на вятъра и интензивни валежи от дъжд в часовите интервали 13:20– 14:20 часа и 16:40– 22:30 часа, като последните са с прекъсвания. Измереният сумарен валеж надвишава с 37% месечната климатична норма на валежи, която за района е 38 мм/1 кв.м/. Установено е по делото, че улицата по която се е движел процесния застрахован лек автомобил е била силно наводнена, като са били образувани големи локви с вода, но в района е имало движение и на други МПС. Именно при тази фактическа обстановка следва да бъде обсъдено възражението на ответника за несъобразяване от страна на водача на необходимостта да изключи двигателя на автомобила за предотвратяване навлизането на вода чрез всмукателната система в цилиндриите, както и да преустанови движението на автомобила.

Настоящият въззивен състав на ОС Б. намира, че ответникът- „З...“ А., чиято е доказателствената тежест в процеса, не е посочил и представил доказателства, които да установяват твърденията му, че при навлизане на автомобила в локвата на пътното платно водачът не се е съобразил с експлоатационните правила и правилата за движение на МПС, както и с конкретните пътни и метеорологични условия. За успешното доказване на възражението за наличието на основания за освобождаване от отговорност в тази насока е следвало да бъде проведено пълно и главно доказване. Ответникът-застраховател, доколкото това е в негова тежест, не успя да проведе успешно насрещно доказване, че настъпилото събитие не съставлява покрит от договора за застраховка риск.

Въззивният състав намира, че при движението си по улицата на гр. Б., водачът на

застрахования автомобил макар и да е възприемал тежката метеорологична обстановка, не е могъл да прецени дълбочината на локвата, поради изравнената от водата денивелация на пътя, която е била забелязана от него. Конкретните пътни условия към момента на предприетото преминаване през образувалата се локва, *не налагат извод*, че водачът е допуснал самонадеяност при управлението на автомобила, довело до настъпването на щетите. Липсва законово или договорно основание да се приеме, че във всички случаи на влошени метеорологични условия водачите следва да избягват преминаването през локви, образували се на пътното платно и да преустановят движението на МПС. Не се установи и доказва по делото, в този участък от пътя в града да са били поставени предупредителни пътни знаци, указващи на водачите на МПС за силно наводнен или опасен пътен участък. Задължение за изключване на двигателя на автомобила, когато се намира в наводнен участък, не е регламентирано в нито един законов или подзаконов нормативен акт, нито произтича от уговора то между страните в застрахователния договор и общите условия към него. В редица случаи такова поведение може да се окаже невъзможно, а не рядко и неоправдано с оглед на риска /напр. причиняване на ПТП при спиране поради движещи се други МПС и влошената видимост/.

Отговорността на застрахователя може да бъде изключена само при навлизане в наводнен пътен участък при условия, които изискват и позволяват на водача, полагайки необходимото старание, да избегне това навлизане, след като е възприел наличието на опасност на пътя, която може да доведе до увреждане на автомобила. Не са събрани по делото убедителни доказателства водещи на обоснования извод, че въпреки лошите метеорологични условия и силния валеж, водачът на застрахования автомобил е следвало да възприеме обстановката като опасна за движението по пътищата и за увреждането на двигателя на автомобила. Не се установи и за водача на увреденото МПС да е била налице друга възможност, освен да продължи и да стигне до следващото кръстовище, за да завие наляво и да се придвижи с автомобила по някоя от страничните улици, които не са били толкова наводнени.

Доколкото риска е поет за имущество, което се експлоатира от застраховано лице, добросъвестността изисква това имущество да се ползва именно *по предназначение и съобразно обичайните правила за експлоатация*. В конкретния случай, такова поведение би било управлението на МПС извън предназначенията за това пътни съоръжения или по начин, необичаен за управление на МПС. Настоящият въззивен състав приема, че *няма доказателства поведението на застрахования да представлява неизпълнение на такова задължение, което да е значително с оглед интереса на застрахователя по смисъла на чл. 408 ал. 1 т. 3 от КЗ*. Напротив от събраните доказателства е видно, че събитието е настъпило по време на нормално употребяване на МПС за движение в градска среда на пътното платно и извънредната ситуация на повишаване на нивото на водата в този пътен участък, не е била по никакъв начин провокирана от необичайна употреба на автомобила.

Според събраните по делото доказателства в случая *изначалните предпоставки за настъпване на щетите обективно не зависят от поведението на застрахования и*

съответно не може обосновано да се очаква, че той е можел да ги предотврати. За да бъде релевантно поведението на застрахования по смисъла на чл. 83 ал. 2 ЗЗД е необходимо той да не е положил очакваната и дължима грижа на добрия стопанин. Рязкото покачване на ниво на количеството вода на пътен участък в рамките на населено място, на височина до един метър, не е обичайно за да може да се предполага във всеки един момент от движението. За да е бил длъжен за изключи двигателя, водачът е следвало да може да възприеме локвата вода като опасност, а от събраните доказателства за начина, по който водата е достигнала автомобила /внезапно придошла вълна, заливаща и околни автомобили/, не може да се направи извод, че пътната обстановка до този момент е налагала водача да изгаси двигателя. Подобно предвиждане остава извън пределите на дължимата грижа, доколкото дъждът, дори и силен, представлява обичайно явление и не обуславя готовност за подобна реакция. Автомобилът е технически пригоден да се движи и при силен валеж, както и да преминава през локви с вода, като предпоставка за по- различно поведение на водача/спиране на автомобила и загасване на двигателя/, може да бъде само наличието на изключителни обстоятелства, която водачът при движението си да може да възприеме и предвиди като такива.

Отделно според въззивният съд налице са основания да се приеме, че в случая не става дума за "изключен риск" по смисъла на раздел IV от Общите условия на застраховка "Касто на МПС", в т. 13 от Общите условия, поради- „проникване или засмукване на вода, кал или др. вещества в двигателя и/или купето на застрахованото МПС“. Цитирания текст на общите условия следва да се разбира като обхващащ случаите на проникване, в конкретния случай вода /от паднал проливен дъжд/, през отвори, които е следвало да бъдат затворени, но това не е стор. и поради това се е стигнало до проникването на вода в двигателя. Изключения застрахователен риск в този случай не би следвало да включва проникването на вода в двигателя през отвори/каквото преставлява въздушният филтър/, които следва да са отворени за нормалното технологично функциониране на двигателя. През въздуховодната тръба на двигателя следва да прониква въздух, за да бъде осигурена нормалната работа на същия. Въздуховодът действително е отвор, но по време на движение на автомобила същият осигурява въздух за горивните процеси в двигателя, т.е. поради функциите си няма как да стои затворен, както например прозорците, вентилационната система на купето, багажника и т.н. Така очевидно е че водата е проникнала в двигателя през естествен отвор, без намесата на застрахования или трето лице и поради обстоятелства, които водачът на автомобила не е могъл да предвиди или да предотврати. Нямамо е как водача на увредения в настоящия казус автомобил да прецени каква е дълбочината на локвата през която ще премине на уличното платно, нито да предвиди че същата е с такава дълбочина че би могла да достигне до нивото на въздушния филтър/който не случайно е монтиран в най- горната част на двигателя/, така че да проникне в двигателя и да предизвика т.нар. „воден удар“. Въззивният състав на ОС Б. намира за правилно становището относно необходимост *от* наличие на нарочна човешка намеса за попадане на вода в съответната система на автомобила, при това осъществяваща се при условията на небрежност или умишлено, например зареждане с дизелово гориво вместо с бензин, наливане в двигателя на олио

вместо масло и др. Текстът на общите условия е пределно ясен и не се нуждае от специално тълкуване, като доводите на въззиваемия в противна насока са напълно неоснователни. Текстът на общите условия следва да се разбира като обхващащ случаите на проникване, в конкретния случай вода /от паднал дъжд/, през отвори, които е следвало да бъдат затворени, но това не е стор. и поради това се е стигнало до проникването в двигателя на автомобила. Така налице са допълнителни основания за въззивния съд за да приеме, че не са налице основания за изключващи застрахователното покритие обстоятелства по смисъла на чл. 6 ал.1 т. 13 от ОУ към договора за застраховка.

Обстоятелството, че в резултат на проливния дъжд/който както съдът посочи по-горе е сред покритите рискове/, при движението на автомобила на ищеца по наводнените улици на гр. Б., се е надигнала вълна, която е заляла всмукателите и е предизвикала блокиране на двигателя, не освобождава застрахователя от задължението за заплащане на застрахователно обезщетение. Тази хипотеза не попада сред изключените рискове по раздел IV от Общите условия и по точно на изключения риск с разпоредбата на чл. 6 ал.1 т. 13 от ОУ. Доколкото не е установено ищецът да е нарушил каквито и да било правила при движението си с автомобила в условията на проливен дъжд, както и не се установява да е предприел действия или бездействия несъвместими с техническите правила и норми за движение при управлението на МПС, не са налице условия както за освобождаване на застрахователя от отговорността за заплащане на застрахователно обезщетение, така и за намаляване на това застрахователно обезщетение поради съпричиняване от страна на ищеца. Не се установява и доказва по делото и да е извършено от водача на увреденото МПС, неизпълнение на задължения по сключения договор за застраховка или на ОУ към него, които да са значителни с оглед на интересите на застрахователя, които да обусловят извода за допринасяне от страна на ищеца за настъпването на застрахователното събитие.

Неоснователно е според настоящия състав на ОС Б. наведеното от ответника правопогасяващо възражение- за съпричиняване от страна на водача при груба небрежност или умишъл на настъпилите вреди, предвидено като изключващо застрахователния риск в чл. 6 ал.1 т. 25 от ОУ към застрахователния договор „Каско на МПС“. Изключване на отговорността на работодателя може да има само при съпричиняване от страна на водача на застрахования автомобил при допуснатата груба небрежност- липсата на елементарно старание и внимание и пренебрегване на основни технологични правила и правила за безопасност.

В Решение № 348 от 11.10.2011г. на ВКС по гр.д. № 387/2010г., IV г.о., ГК, постановено по реда на чл. 290 от ГПК са изложени доводи за съдържанието на понятието „груба небрежност“ в гражданския процес. Развити са съображения, че съзнаваната небрежност (самонадеяността) в наказателното право и грубата небрежност в гражданското право са несъотнесими. В наказателното право самонадеяността е форма на небрежността, която е уредена отделно и има свое самостоятелно значение, докато грубата небрежност в гражданското право е степен на небрежността (гражданското право не различава формите на небрежността). Небрежността в гражданското право е неполагане на дължимата грижа

според един абстрактен модел - поведението на определена категория лица (добрия стопанин) с оглед естеството на дейността и условията за извършването ѝ. Грубата небрежност не се отличава по форма (според субективното отношение към увреждането), а по степен, тъй като грубата небрежност също е неполагане на грижа, но според различен абстрактен модел- грижата, която би положил и най-небрежният човек, зает със съответната дейност при подобни условия. В задължителната съдебна практика е възприето тълкуването на съпричиняването като обусловено от наличието на причинна връзка между поведението на лицето, претърпяло вреди, с което обективно е създал предпоставки или възможности за настъпване на увреждането (т. 7 на ППВС № 17/63г.). Според събраните по делото доказателства в случая *изначалните предпоставки за настъпване на щетите обективно не зависят от поведението на застрахователя и съответно не може обосновано да се очаква, че той е можел да ги предотврати*. За да бъде релевантно поведението на застрахователя по смисъла на чл. 83 ал. 2 ЗЗД е необходимо той да не е положил очакваната и дължима грижа на добрия стопанин.

При зачитане на така установаната съдебна практика, която напълно споделя, настоящият състав на ОС Б. намира, че в настоящия казус не се установи и доказва с действията си водача на застрахования автомобил, да не е положил дължимата грижа на добър стопанин, при движението с управляваното от него МПС, като не се събраха никакви доказателства същият де е възприел наводнения участък от пътя в гр. Б., като опасност за работата на двигателя на автомобила, както и при условията на самонадеяност да е решил че може да я преодолее, без да настъпят вредоносни последици от увреждането на работата на двигателя на автомобила.

Доколкото не е установено ищецът да е нарушил каквито и да било правила при движението си с автомобила в условията на проливен дъжд, не са налице условия както за освобождаване на застрахователя от отговорността за заплащане на застрахователно обезщетение, така и за намаляване на това застрахователно обезщетение поради съпричиняване от страна на ищеца.

При настъпване на покрито от договора застрахователно събитие, за застрахователя възниква задължение, съгласно чл. 405 ал. 1 КЗ, да заплати на застрахования уговор.то застрахователно обезщетение в уговорения срок. Съгласно разпоредбата на чл. 405 ал. 2 от КЗ, *подлежат на възстановяване действително причинените вреди, като застрахователят не дължи обезщетение за пропуснатите ползи, освен ако това е изрично уговор. с договора*. При съдебно предявена претенцията за заплащане на застрахователно обезщетение, съдът следва да определи застрахователното обезщетение по действителната стойност на вредата към момента на настъпване на застрахователното събитие, като ползва заключение на вещо лице. Размерът на застрахователното обезщетение се определя в рамките на договорената застрахователна стойност на имуществото, съобразно доказания размер на претърпяната вследствие застрахователното събитие вреда, който не може да надхвърля действителната стойност на увреденото имущество, определено по пазарната му стойност. Доказването на размера на вредите във връзка с предявения иск за обезщетение, е

в процесуална тежест на застрахования/Решение № 79 от 2.07.2009г. на ВКС по т.д. № 156/2009г., I т. о., ТК и Решение № 52 от 8.07.2010г. на ВКС по т. д. № 652/2009г., I т. о., ТК/.

Видно е от представените по делото писмени доказателства и заключението на вещото лице по приетата СТЕ, увредени са били двигателя на лек автомобил м. „Р.“, модел “Т.“, с рег. № ***, в резултат на настъпилия „воден чук“, както и ел. инсталацията. Подменени са били гарнитури, О-пръстени, направени са разходи за консумативи- смяна на масло, антифриз и др. Ремонтът на автомобила е извършен в оторизиран сервиз на „Р.“ в град Б./„Е...“/, каквото е изричното изискване на гаранционното споразумение, сключено от ищеца при закупуването на автомобила на лизинг, който към датата на настъпване на застрахователното събитие е бил с неизтекъл гаранционен срок. Според закона и съдебната практика, ако застрахованият по застраховка "Каско на МПС" представи доказателства за причинени в резултат на застрахователно събитие вреди на застрахования автомобил и за извършен в специализиран сервиз ремонт за тяхното поправяне, застрахователят не може да откаже изплащане на застрахователно обезщетение в размер на дължимите за ремонта средства при условие, че те не надхвърлят уговорената застрахователна сума и отразяват реалната възстановителна стойност по смисъла на чл. 405 ал. 3 КЗ. Действителният размер на вредата, релевантен за размера на дължимото застрахователно обезщетение, подлежи на определяне на база представените от застрахования разходни документи за извършен ремонт – Решение № 209/30.01.2012г. по т.д. 1069/2010г.- II т.о. на ТК.

От поисканата от ищеца автотехническа експертиза се установява, че всички описани в приетата като писмено доказателство фактурата- материали и труд са били необходими за възстановяването на последствията от водния удар на двигателя на автомобила на ищеца. Стойността им е 14 975.40лв., в която се включват разходи за нови части, смазочни материали, консумативи и труд, а с разходите направени за превоза на автомобила до оторизирания сервиз- 15 008.80лв.

Съгласно разпоредбата на чл. 369 ал. 2 от КЗ, в случаите, когато застрахователното събитие е настъпило преди да са платени всички вноски от договорената на разсрочено плащане застрахователна премия, застрахователят може да удържи размера на неиздължената премия от размера на застрахователното обезщетение. В този смисъл е и разпоредбата на чл. 27 ал. 1 б. “в“ от приложимите към сключения между страните застрахователен договор ОУ. Съобразявайки тези законови и договорни разпоредби въззивният съд приема, че от дължимото застрахователно обезщетение /в размер на 14 975.40лв./ следва да се приспадне дължимата от застрахования и неплатена към датата на застрахователното събитие 3-та и 4-та вноска от разсрочената застрахователната премия. Същата, видно от представения по делото застрахователен договор, е в размер на 1034,38 лв. Същата следва да се приспадне от дължимото застрахователно обезщетение. Ето защо сумата която ответникът– застраховател следва да заплати на ищеца, следва да е в размер на 13 940.00лв.

След като е основателен прекия застрахователен иск срещу застрахователя, то основателни са и акцесорните иски за мораторна и законна лихва. Следва да бъде присъдена мораторна

лихва за забава за пер. да от 04.09.2020г./датата на отказа на застрахователя да заплати застрахователно обезщетение на ищеца, съгласно чл. 498 ал. 3 от КЗ/ до датата на предявяване на исковата молба пред съда- 21.12.2020г. в размер на 422.07лв.

Застрахователят следва да бъде осъден да заплати на застрахования и законната лихва върху сумата 13 940.38лв., считано от подаване на исковата молба, до окончателното изплащане на дължимото.

Имайки предвид всичко гореизложено, съставът на ОС Б. намира, че решението на първоинстанционния съд, с което са отхвърлени предявените- главен иск за застрахователно обезщетение по чл. 405 от КЗ и акцесорен иск за мораторни лихви по чл. 86 от ЗЗД, е неправилно и следва на осн. чл. 271 ал. 1 от ГПК да бъде отменено, като вместо това следва да бъде постановено решение, с което исковете да бъдат уважени от съда като основателни, така както са предявени.

При този изход от делото, обжалваното първоинстанционно решение следва да бъде отменено и в частта му за разноските. Предявените искове по чл. 405 ал.1 от КЗ и чл. 86 от ЗЗД са основателни, поради което на осн. чл. 78 ал.1 от ГПК, следва да бъде осъден ответника „З...“ А., да заплати на дружеството ищец- „Н...“ Е., разноските пред първата съдебна инстанция- сумата 599.02лв. за държавна такса, 1290лв. за адвокатски хонорар и 200лв. разноски за експертиза.

Съдът е уважил въззивната жалба като основателна. Следва да бъде осъдено въззиваемото застрахователно дружество- „З...“ А., да заплати на жалбоподателя „Н...“ Е., сумата 1290.00лв. за разноски за адвокатски хонорар пред въззивната съдебна инстанция.

Водим от горното и на основание чл. 271 ал. 1 от ГПК, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № 906306/10.03.2022г., постановено по гр.д. № 2682/2020г. по описа на РС Б., като неправилно и вместо това постановява:

ОСЪЖДА „З...“ А., вписано в Търговския Регистър към Агенция по вписвания с ЕИК *, с адрес: град С., бул. „Х. К.“ № *, представлявано от Р. Б.- Изпълнителен директор и член на Съвета на Директорите и Е. И.-изпълнителен директор и член на Съвета на Директорите, да заплати на „Н...“ Е., ЕИК *, със седалище и адрес на управление: гр. Б., ул. „А. Ч.“ № *, ет. *, ап. *, представлявано от Н. Г. К., да заплати на ищеца сума в размер на 13 940.00лв. /тринадесет хиляди деветстотин и четиридесет лева), представляваща застрахователно обезщетение по застраховка „Каско на МПС“ № * за лек автомобил марка „Р.“, модел „Т.“, с рег.№ ***, за настъпило на 15.08.2020г. в град Б., на ул. „С. Д. С.“, застрахователно събитие, при което лекия автомобил е бил наводнен, ведно със законната лихва върху главницата, считано от подаване на иска/21.12.2020г. окончателното изплащане на дължимото, както и сумата 422.07лв./четиристотин двадесет и два лева и седем стотинки/, съставляваща мораторна лихва за забава, считано от 04.09.2020г./датата на отказа на застрахователя да

заплати застрахователно обезщетение на застрахования, съгласно чл. 498 ал. 3 от КЗ/, до датата на предявяване на исковата молба пред съда- 21.12.2020г.

ОТХВЪРЛЯ на осн. чл. чл. 369 ал. 2 от КЗ, във вр. с чл. 27 ал. 1 б. "в" от ОУ към договор за застраховка „Каско на МПС“ № * за лек автомобил марка „Р.“, модел „Т.“, с рег.№ ***, предявеният иск за изплащане на застрахователно обезщетение от „Н..." Е., ЕИК *, със седалище и адрес на управление: гр. Б., ул."А. Ч." № *, ет. *, ап. *, представлявано от Н. Г. К. срещу "З..." А., вписано в Търговския Регистър към Агенция по вписвания с ЕИК: *, с адрес: град С., бул."Х. К." № *, представлявано от Р. Б.- Изпълнителен директор и член на Съвета на Директорите и Е. И.-изпълнителен директор и член на Съвета на Директорите, за сумата 1034,38 лв. /хиляда и тридесет и четири лева и тридесет и осем стотинки/, която се **ПРИХВАЩА** от общо дължимата сума от 14 975.40лв. за застрахователно обезщетение, срещу задължението на застрахования за неплатените към датата на застрахователното събитие 3-та и 4-та вноски от разсрочената застрахователната премия по договор за застраховка „Каско на МПС“ № * за лек автомобил марка „Р.“, модел „Т.“, с рег.№ ***.

ОСЪЖДА на осн. чл. 78 ал.1 от ГПК, ответника "З..." А., вписано в Търговския Регистър към Агенция по вписвания с ЕИК: *, с адрес: град С., бул."Х. К." № *, представлявано от Р. Б.- Изпълнителен директор и член на Съвета на Директорите и Е. И.-изпълнителен директор и член на Съвета на Директорите, да заплати на дружеството ищец- „Н..." Е., ЕИК *, със седалище и адрес на управление: гр. Б., ул."А. Ч." № *, ет. *, ап. *, представлявано от Н. Г. К., разносните пред първата съдебна инстанция: сумата 599.02лв. за държавна такса, 1290лв. за адвокатски хонорар и 200лв. разноски за експертиза.

ОСЪЖДА на осн. чл. 78 ал.1 от ГПК, въззиваемото застрахователно дружество- "З..." А., вписано в Търговския Регистър към Агенция по вписвания с ЕИК: *, с адрес: град С., бул."Х. К." № *, представлявано от Р. Б.- Изпълнителен директор и член на Съвета на Директорите и Е. И.-изпълнителен директор и член на Съвета на Директорите, да заплати на жалбоподателят „Н..." Е., ЕИК *, със седалище и адрес на управление: гр. Б., ул."А. Ч." № *, ет. *, ап. *, представлявано от Н. Г. К., сумата 1290.00лв. за разноски за адвокатски хонорар пред въззивната съдебна инстанция.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____